

Vergaderjaar 1989–1990

19 399

Voorstel van wet van de leden Worrell, Mik en Haas-Berger, houdende regelen ten aanzien van de jeugdhulpverlening. Wet op de jeugdhulpverlening

Nr. 61

BRIEF VAN DE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Rijswijk, 17 oktober 1989

Naar aanleiding van het mondeling overleg met de bijzondere commissie Jeugdwelzijn d.d. 10 oktober 1989 inzake de algemene maatregelen van bestuur bij de Wet op de jeugdhulpverlening (Stb. 1989, 360) bericht ik u, mede namens de Staatssecretaris van Justitie, het volgende.

Tijdens het overleg zijn een groot aantal vragen gesteld. Het merendeel dezer vragen is tijdens het overleg reeds beantwoord. Waar het antwoord tot wijziging van teksten aanleiding geeft is dat in het onderstaande weergegeven. Tevens treft u hierin aan de antwoorden op de nog openstaande vragen en enkele conclusies zoals deze tijdens het overleg zijn getrokken. Het geven van een schriftelijke reactie op uw opmerkingen inzake de justitiële pleegzorg vergt nog overleg.

Ontwerp Besluit kwaliteitsregels jeugdhulpverlening

Artikel 2: Aan de opmerking dat het dossier alle stukken dient te omvatten die met betrekking tot een jeugdige in een voorziening aanwezig zijn, is in de toelichting op dit artikel inzake het werkplan (ex. artikel 35, eerste lid, onder h van de Wet op de jeugdhulpverlening) aandacht besteed. Overigens is de Wet persoonsregistraties ook van toepassing op registraties van persoonsgegevens in de jeugdhulpverlening.

Artikel 4: De suggestie om ook bij ingrijpende renovaties te vereisen dat accommodaties toegankelijk zijn voor mensen met een handicap, is voorgenomen.

Artikel 5:

– Aan de opmerking dat het jeugdhulpadviesteam genoemd zou moeten worden in het kader van het hulpverleningsplan is in de toelichting op dit artikel aandacht besteed. In artikel 5, eerste lid, onder h wordt een beschrijving van de diagnosestelling vereist. Toegelicht is dat hiertoe ook zal behoren een beschrijving van de diagnosestelling van het

jeugdhulpadviesteam, indien artikel 19 onder a of b van de Wet op de jeugdhulpverlening is toegepast.

– Naar aanleiding van de opmerking met betrekking tot het rapport dat aan het einde van de hulpverlening dient te worden gemaakt, is aan het vijfde lid de volgende passage toegevoegd: «Het rapport maakt deel uit van het hulpverleningsplan». Dit brengt met zich mee dat verantwoording inzake het rapport wordt afgelegd op dezelfde wijze en ten aanzien van dezelfde personen en instanties als dat in het kader van het hulpverleningsplan geschiedt.

Artikel 10: De tehuizen voor buitengewone behandeling zijn in dit artikel niet genoemd omdat het hier inrichtingen voor justitiële kindbescherming betreft die in het desbetreffende besluit zijn geregeld.

Het besluit kwaliteitsregels jeugdhulpverlening wordt vooralsnog aangehouden, in verband met uw opmerkingen inzake de justitiële pleegzorg.

Ontwerp besluit bekostiging jeugdhulpverlening WVC

Dit besluit wordt vooralsnog aangehouden, in verband met uw opmerkingen inzake de justitiële pleegzorg.

Ontwerp besluit aanwijzing categorieën of instanties die voor erkenning in aanmerking komen

Op uw verzoek is aan de categorieën in deze amvb de categorie FIOM-bureaus toegevoegd.

Daar omtrent deze regeling geen verdere discussiepunten met uw kamer meer bestaan, zal op korte termijn de procedure in gang gezet worden ter verzending van dit ontwerp aan de Raad van State.

Ontwerp besluit bijdragen jeugdhulpverlening

Nader beraad heeft plaatsgevonden omtrent uw verzoek om in de regeling de bijdrageplichtigheid van de niet-laatste verzorgende ouder te schrappen. Dit heeft geleid tot het overnemen van deze suggestie. De discussie omtrent de inhoud van de bijdrageregeling zal voortgezet worden in het kader van het voorstel van wet tot wijziging van de Wet op de jeugdhulpverlening inzake de bijdragen jeugdhulpverlening.

Ook dit Ontwerp zal zo spoedig mogelijk de verdere procedure doorlopen. Aan de opmerking inzake de datum van 1 mei 1985 in het kader van de overgangsregeling wordt in de toelichting aandacht besteed.

Normering pleegzorg

Tijdens het mondeling overleg is ook gesproken over de normering van de pleegzorg, vanuit de (indirecte) relatie met het Ontwerp besluit bekostiging jeugdhulpverlening WVC. Ten gevolge hierop kan het volgende medegedeeld worden.

In het ambtelijke tripartite overleg op 12 oktober 1989 is tussen provincies/grote steden, het particuliere initiatief en de rijksoverheid gesproken over de financiële norm voor de vrijwillige pleegzorg, die als gevolg van invoering van wet en het gekozen financieringsstramien lager uitvalt dan in 1989. Aan de orde was het voorstel van de minister, zoals gedaan in het mondeling overleg.

In bedoeld tripartite overleg is overeenstemming bereikt over de volgende punten:

1. Alle partijen onderschrijven de noodzaak om op langere termijn voorstellen voor verbetering van de kwaliteit van de pleegzorg, gerela-

teerd aan de noodzakelijk geachte capaciteit. Er dient een commissie ingesteld te worden, tripartite samengesteld, die de knelpunten nader inventariseert en terzake voorstellen doet. Binnen de voorstellen zal een structurele oplossing gevonden moeten worden voor nu gesignaleerde financiële problemen.

2. Er wordt onderkend dat het beschikbare budget voor de vrijwillige pleegzorg, uitgaande van handhaving van de huidige capaciteit, onvoldoende is om tot kwalitatief goede pleegzorg te komen. Er zouden derhalve pogingen gedaan moeten worden om extra financiering te verkrijgen. De factoren die daaraan ten grondslag liggen en mogelijke structurele oplossingen kunnen bij begrotingsbehandeling in de Tweede Kamer aan de orde komen.

3. Indien er van uit moet worden gegaan dat er voor het jaar 1990 geen extra middelen beschikbaar worden gesteld, zou uitdrukkelijk slechts voor 1990 het volgende stramien kunnen gelden:

a. Er wordt uitgegaan van een beschikbaar budget van f 38 320 000.

b. De capaciteit van 4235 plaatsen wordt gehandhaafd.

c. Er wordt een zodanige technische oplossing gecreëerd, dat uitgaande van het genoemde budget, de capaciteit op vrijwillige basis niet volledig wordt benut, indien dat noodzakelijk is om de kwaliteit van de begeleiding te kunnen garanderen.

Een tripartite werkgroep heeft opdracht gekregen om op de kortst mogelijke termijn, binnen de gestelde randvoorwaarden, tot een technische uitwerking te komen.

Therapeutische gezinsverpleging en centrales voor pleeggezinnen

Voor de therapeutische gezinsverpleging en de centrales voor pleeggezinnen is de situaties inderdaad zoals door mevrouw Vliegthart in het mondeling overleg weergegeven.

Bij de gezamenlijke beleidsvoering van de departementen blijft de (beperkte) financiële stroom verlopen zoals in de huidige situaties, ervan uitgaande dat deze voorzieningen in het rijksplan als landelijke voorzieningen worden aangewezen. Dat laatste zal naar aanleiding van het rijksplan met de Kamer kunnen worden besproken.

Naar aanleiding van een uitspraak van de Nationale Ombudsman, eind 1988, is in januari 1989 door de Staatssecretaris van Justitie tot een beleidswijziging inzake het onderzoek naar de antecedenten van adspirant pleegouders besloten.

Werd daarvoor de raad voor de kindbescherming ingeschakeld, voortaan zou volstaan moeten worden met een door de burgemeester van betrokkene's woonplaats af te geven verklaring omtrent het gedrag. De centrales voor Pleeggezinnen hebben bezwaar aangetekend tegen deze naar hun opvatting te lichte vorm van onderzoek. Hiermee zijn ook negatieve ervaringen opgedaan.

Een werkgroep is ingesteld van personen uit de Centrales, de raden voor de kindbescherming en het departement, die inmiddels een nieuwe procedure voor het antecedentenonderzoek ontwerpt. Hierover wordt ook contact gehouden met het bureau van de Nationale Ombudsman.

Na raadpleging van betrokkenen eind dit jaar, zal een nieuwe procedure wellicht reeds per 1-1-1990 effectief kunnen worden. De AMvB zal op dit punt zo nodig worden aangepast.

Afzondering en opvang in justitiële inrichtingen

Naar aanleiding van de vraag van de heer Lankhorst met betrekking tot regelgeving en beleid ten aanzien van het verblijf buiten de groep is van

belang, dat het ontwerp-besluit regels inrichtingen voor justitiële kinderbescherming regels stelt in de artikelen 16, 18 en 19. Met name de wettelijke mogelijkheden voor de jongeren om tegen een beslissing tot plaatsing buiten de groep in beklag te gaan en de thans in te voeren verplichte halfjaarlijkse rapportages van de inrichting bieden garanties voor een verantwoorde toepassing. Zowel de beklagzaken als de rapportages over het aantal plaatsingen buiten de groep zouden aanleiding kunnen geven tot nader onderzoek.

De wet brengt voorts één belangrijke wijziging in de regelgeving met betrekking tot afzondering en verblijf buiten de groep.

Voorheen was afzondering en verblijf buiten de groep toegestaan aan de rijksinrichtingen en konden particuliere inrichtingen hiertoe individueel gemachtigd worden. Dit individuele machtigingssysteem was nodig vanwege het grote aantal onderling zeer uiteenlopende inrichtingen die hun regeling vinden in de Beginselwet. De Wet op de jeugdhulpverlening schept een nieuwe situatie doordat zij een beperkt aantal inrichtingen, de inrichtingen voor justitiële kinderbescherming aanwijst als uitsluitend bestemd voor justitiepupillen. Gegeven het kleine aantal en de gelijksoortige justitiële functie was er geen aanleiding het individuele machtigingssysteem te handhaven. Rijks- en particuliere justitiële jeugdinrichtingen zijn thans gelijkelijk bevoegd tot toepassing van afzondering en plaatsing buiten de groep. Of afzondering en verblijf buiten de groep in de praktijk zullen worden toegepast, in elke particuliere inrichting voor justitiële kinderbescherming, hangt daarbij af van het beleid van de betreffende inrichting. Bij de beslissing de acht particuliere justitie-inrichtingen bij wet collectief te machtigen tot afzondering heeft, behalve de gelijksoortige populatie, ook meegespeeld het feit dat thans ook voor deze inrichtingen een rechtspositiereglement en beklagregeling is voorgeschreven.

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, mede namens de
Staatssecretaris van Justitie,
L. C. Brinkman